

znati, zač byl koupen jeden los stavební a zač jeden los červeného kříže. Zbývá ještě uvažovati, jaké právní následky má toto zřejmé porušení předpisu § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. z. Otázku tuto řešil nejvyšší soud již vícekrát v ten smysl, že zákonodárce nechce, by strany byly na takovou smlouvu vázány, že tedy žádná z nich nemůže na její splnění žalovati, takže smlouva jest pro obě strany nezávazná a v širším smyslu slova neplatná. (Viz rozhodnutí čís. 8252, 9560, 9561, 9798 sb. n. s.) To stačí k odůvodnění nároku na vrácení plnění, jež žalobkyně poskytla žalované firmě. Dovolatelka se naproti tomu snaží dovoditi, že kondikce jest tu vyloučena podle § 1432 obč. zák., ale v tom jí nelze dáti za pravdu, neboť ustanovení § 1432 obč. zák. na souzený případ se nehodí již proto, že šlo o oboustranný závazek, který byl částečně splněn jen žalobkyní, kdežto žalovaná se své strany jí žádné plnění neposkytla. Podle judikatury nejvyššího soudu (rozhodnutí čís. 3728, 9560, 9561, 9798 sb. n. s.) nelze v takovém případě mluvit o »placení dluhu« ve smyslu § 1432 obč. zák. (tak i Ehrenzweig, Das Recht der Schuldverhältnisse, vydání z roku 1928, str. 748). Dovolatelčin názor o vyloučení kondikce by vedl k neudržitelnému důsledku, že by na jedné straně žalobkyně, která jen částečně plnila, nemohla se domáhati ani vrácení částečného plnění žalované poskytnutého, ani dodání koupených losů, že však na druhé straně ani žalovaná by nemohla na žalobkyni vymáhati nedoplatek kupní ceny. Žádá-li dovolatelka teprve v dovolání o úpravu podle § 1447 obč. zák., nelze k tomu v dovolacím řízení přihlížeti jednak proto, že dosavadní jednání bylo obmezeno na důvod žalobního nároku, jednak i proto, že se žalovaná nedomáhala v řízení v prvé stolici, by s ní bylo nakládáno podle § 1447 obč. zák. jako s bezelstnou držitelkou, a neuplatňovala proti zažalované pohledávce určité vzájemné nároky. Žalovanou nebylo by ostatně ani lze uznati za bezelstnou držitelku toho, co obdržela, protože porušila předpisy zákona o losových obchodech, jež jako odborná firma musila znáti. Její poukaz na rozhodnutí čís. 8929 sb. n. s. není případný, neboť toto rozhodnutí pojednává o smlouvě, která byla platně uzavřena, ale byla později zrušena. Ve příčině posléz uvedených dvou smluv není tedy dovolání opodstatněno a odvolací soud rozhodl správně, že žalobní nárok na vrácení toho, co žalobkyně plnila na tyto dva obchody, jest důvodem po právu. V tomto rozsahu bylo dovolání odepřiti úspěch.

Čís. 11045.

O výši výživného nemanželského dítěte rozhoduje hospodářská moudrnost otce a potřeby dítěte. Změní-li se ta neb ona složka, neodpovídá již vyměřené výživné ani duchu ani doslovu § 166 obč. zák. a může se účastník, v jehož prospěch nebo neprospěch se poměry změnil, domáhati nové úpravy, byť i to nebylo výslovně v rozsudku řečeno. S tohoto hlediska nemá valné ceny, ustanoví-li soud výši výživného buďsi jednotnou sazbou na celou dobu platební povinnosti otcovy s konečným

termínem, až se bude moci dítě samostatně živiti, či podle stupnic věku na řadu let napřed.

(Rozh. ze dne 1. října 1931, Rv II 229/31.)

Žalobu nemanželského dítěte proti žalovanému o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného 200 Kč měsíčně procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud uznal žalovaného nemanželským otcem žalobcovým a uložil mu, by platil žalobci výživné měsíčních 100 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce.

Důvody:

Žalující podává dovolání jen co do výše výživného a jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čis. 4 c. ř. s.), ale nelze mu vyhověti. Dvě jsou složky, které rozhodují o výši výživného nemanželského dítěte: hospodářská mohoucnost otcova a potřeby dítěte. Změní-li se podstatně ta neb ona složka, neodpovídá již vyměřené výživné ani duchu ani doslovu § 166 obč. zák. a může se strana, v jejíž prospěch nebo neprospěch se poměry změnily, domáhati nové úpravy, byť i to nebylo výslovně v rozsudku řečeno. Nemá tudíž valné ceny, ustanoví-li soud výši výživného buďsi jednotnou sazbou na celou dobu platební povinnosti otcovy s konečným termínem, až se bude moci dítě samostatně živiti, či podle stupnic věku na řadu let napřed. V tomto případě hledí se aspoň ke zvýšeným potřebám dítěte s jeho přibývajícím věkem; v onom případě nehledí se ani k této okolnosti, ač jistě nastane, bude-li dítě na živu. Ale v obou případech zůstává druhá složka — platební mohoucnost otcova — tak, jak byla v době vydání rozsudku, protože jest vůbec nejisté, jak se majetkové a výdělkové poměry otcovy v budoucnosti vyvinou (srov. také rozhodnutí čis. 291 sb. n. s.). Podle toho, co řečeno, nelze souhlasiti s dovolatelem, že mělo býti přihlíženo také k tomu, že žalovaný, jako výpomocný učitel, začátečník, bude postupovati do vyšších platových stupnic, zůstane-li při učitelství, a že, jsa zapsán na lékařské fakultě, může se státi lékařem se značnými příjmy — neboť vše to nelze toho času předvídati. Naproti tomu lze přisvědčiti dovolateli, že se potřeby dítěte budou zvětšovati s přirůstajícím věkem, ale v tom směru stačí odkázati na to, co bylo o odstupňování řečeno. Přiznal-li odvolací soud jen 100 Kč místo žádaných 200 Kč měsíčně, hledě ke zjištěnému měsíčnímu platu žalovaného 770 Kč, jest s touto výměrou souhlasiti, i když se přihlíží též k věku dítěte, narozeného dne 4. prosince 1927, neboť dále toho času nesahá platební mohoucnost nemanželského otce.

Čís. 11046.

Nahradila-li nemocenská pojišťovna část nákladů spojených s nemocničním ošetřením příslušníka pojištěncovy rodiny, jest nemocnice